

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-

Podgorica, 20. maj 2016. godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1 i člana 19 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG" br. 74/09 i 54/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list RCG", br. 60/03 i 32/11), Komisija za kontrolu državne pomoći, na sjednici održanoj 20. maja 2016. godine, donijela je

RJEŠENJE

Pilot program podrške za modernizaciju industrije ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo ekonomije podnijelo je Komisiji za kontrolu državne pomoći Pilot program podrške za modernizaciju industrije (akt broj: od 0801-1190/2 od 17. maja 2016. godine), na ocjenu usklađenosti sa pravilima državne pomoći.

OPIS I CILJEVI PROGRAMA

Imajući u vidu značaj industrije za povećanje bruto dodate vrijednosti, zaposlenosti, izvoza, ujednačavanja regionalnog razvoja i strukturnog usklađivanja privrede, namjera Vlade

Crne Gore je da, u narednom periodu, nastavi da podržava razvoj ovog sektora privrede kroz usvajanje različitih podsticajnih mjera.

U skladu sa tim, dugotrajnom i sveobuhvatnom analizom utvrđeno je da je uz postojeću strukturu i vrstu opreme u preduzećima, uvažavajući sadašnje stanje i dinamiku promjena proizvodnje na tržištu, nemoguće obezbijediti dugoročan rast proizvodnje.

Zastarjelost opreme, niska fleksibilnost i produktivnost proizvodnje i nezadovoljavajući nivo kvaliteta proizvodnih sistema predstavljaju jednu od osnovnih prepreka razvoja konkurentnosti crnogorskih preduzeća.

Nužne organizacione i tehnološke promjene na području u i izvan proizvodnje, u cilju postizanja veće fleksibilnosti, produktivnosti i rentabilnosti crnogorskih preduzeća definišu potrebu usvajanja novih tehnologija kroz investicije u tehničko-tehnološku opremljenost. Unapređenje proizvodnog procesa kroz primjenu novih tehnologija rezultira povećanjem obima proizvodnje, smanjenjem proizvodnih troškova i povećanjem kvaliteta proizvoda. Ujedno, investiranjem u savremenu tehnologiju uz nadogradnju vještina postiže se optimalno iskorišćavanje resursa, podizanje konkurentnosti samih preduzeća i njihova integracija u globalne lance vrijednosti.

S obzirom da je podsticanje nacionalne konkurentnosti jedan od osnovnih ciljeva ekonomske politike Crne Gore, investicije u opremu predstavljaju jedan od glavnih koraka na putu razvoja preduzeća i modernizacije crnogorske privrede, tj. ispunjavanja pomenutog cilja ekonomske politike.

S tim u vezi, cilj Pilot programa je jačanje konkurentnosti privrednih subjekata, unaprjeđenje poslovanja, produktivnosti i profitabilnosti kroz investicije u opremu.

Specifični ciljevi Pilot Programa su:

- unaprjeđenje tehnoloških procesa, proizvoda i usluga,
- povećanje obima i vrijednosti prometa,
- smanjenje troškova nabavke opreme, i
- smanjenje troškova finansiranja proizvodne opreme kroz subvencionisanje dijela troškova nabavke opreme.

Po Klasifikaciji djelatnosti 2010 Zavoda za statistiku Crne Gore u skladu sa Zakonom o Klasifikaciji djelatnosti („Službeni list Crne Gore”, br. 18/11), industrija obuhvata tri sektora, i to: vađenje rude i kamena (B), prerađivačka industrija (C) i snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom (D).

Zbog svog značaja za zaposlenost, BDP i izvoz, prerađivačka industrija (C) predstavlja najvažniji i najveći sektor industrije u Crnoj Gori. Uzimajući u obzir navedeno, kao i činjenicu da najveći broj preduzeća iz oblasti industrije posluje u ovoj oblasti (70%), podrška ovog Pilot programa usmjerena je upravo na preduzeća koja posluju u oblasti prerađivačke industrije (klasifikovanih od C10 do C33), u skladu sa pomenutom Klasifikacijom djelatnosti 2010:

- Proizvodnja prehrambenih proizvoda,
- Proizvodnja pića (osim alkoholnih pića),
- Proizvodnja tekstila (osim sintetičkih vlakana),
- Proizvodnja odjevnih predmeta,
- Proizvodnja kože i predmeta od kože,
- Prerada drveta i proizvodi od drveta, plute, slame i pruća, osim namještaja,
- Proizvodnja papira i proizvoda od papira,
- Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa,
- Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda,
- Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata,
- Proizvodnja proizvoda od gume i plastike,
- Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala,
- Proizvodnja osnovnih metala (osim čelika),
- Proizvodnja metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja,
- Proizvodnja kompjutera, elektronskih i optičkih proizvoda,
- Proizvodnja električne opreme,
- Proizvodnja drugih mašina i opreme na,
- Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica,
- Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava,
- Proizvodnja namještaja,
- Popravka i montaža mašina i opreme, i
- Ostale prerađivačke djelatnosti.

Program obuhvata sufinansiranje opravdanih troškova nabavke opreme do 20% za preduzetnike, mikro i mala privredna društva, odnosno do 10% za srednja privredna društva, bez poreza na dodatu vrijednost (PDV), u smislu pravila državne pomoći. Preostala potrebna sredstva obezbjeđuju se kroz kreditni aranžman sa Investiciono-razvojnim fondom Crne Gore (IRF), s tim da ukupna sredstva za finansiranje ovih opravdanih troškova i iz sredstava Ministarstva ekonomije i iz sredstava IRF-a zajedno ne smiju preći ukupni intenzitet dozvoljen za regionalne državne pomoći, tj. 70% za preduzetnike i mala i 60% za srednja privredna društva.

Pilot programom su, shodno pravilima državne pomoći, definisane i kategorije za koje ne mogu biti dodijeljena sredstva državne pomoći.

Sredstva se ne mogu koristiti za:

- nabavku putničkih, teretnih i komercijalnih vozila,
- pokrivanje troškova koji su u vezi sa nabavkom opreme kao što su: carinski i administrativni troškovi, troškovi špedicije, skladištenja i manipulacije, montaže i instaliranja opreme, obuke i dr.,
- pokrivanje troškova koji su u vezi sa odobravanjem i sprovođenjem kredita IRF, kao što su troškovi: obrade kredita, kamate, osiguranja pokretnosti, kursnih razlika i sl.,
- refundaciju sredstava za već nabavljenu opremu,
- zajmove i rate za otplatu kredita, kao i za reprogram kredita, i

- ostale troškove koji nisu u skladu sa namjenom Pilot Programa.

PRAVNA PODLOGA

- Strategija razvoja prerađivačke industrije 2014 – 2018. godine;
- Strategija regionalnog razvoja Crne Gore 2014 - 2020. godine;
- Nacrt Industrijske politike Crne Gore 2016 – 2020. godine.

OPRAVDANI TROŠKOVI, VISINA I INTEZITET POMOĆI

Sredstva opredijeljena Programom namijenjena su za sufinansiranje dijela opravdanih troškova nabavke opreme, i to za:

- nove proizvodne opreme i/ili mašine;
- polovne proizvodne opreme i/ili mašine, ne starije od pet godina i
- nove djelove, specijalizovane alate za mašine ili druga kapitalna dobra koja će se iskoristiti kako bi se stavile u pogon neiskorišćene mašine.

Oprema koja je predmet Pilot programa, odnosno za čiju se nabavku dodjeljuju bespovratna sredstva, ne može biti kupljena od fizičkog lica.

Visina odobrenih bespovratnih sredstava zavisi od veličine privrednog društva, na sledeći način:

- vrijednost učešća bespovratnih sredstava Ministarstva ekonomije u opravdanim troškovima nabavke opreme u slučaju malih privrednih društava iznosi 20% (ukoliko vrijednost nabavke ne prelazi 100.000 eura.
- vrijednost učešća bespovratnih sredstava Ministarstva ekonomije u opravdanim troškovima nabavke opreme u slučaju srednjih privrednih društava iznosi 10% (uzimajući u obzir gornju granicu iznosa odobrenih sredstava).

Preostali dio vrijednosti, do maksimalnog intenziteta od 70%, odnosno 60% opravdanih troškova investicije obezbjeđuje se iz kreditnog aranžmana sa IRF-om. Vrijednost učešća bespovratnih sredstava Ministarstva ekonomije u opravdanim troškovima nabavke opreme određivaće se u odnosu na cijenu iz dostavljene profakture/predugovora.

Iznos odobrenih bespovratnih sredstava u visini od 20% vrijednosti opreme ne može biti manji od 5.000 eura, niti veći od 20.000 eura, bez poreza na dodatu vrijednost (PDV). U skladu sa tim, vrijednost nabavke opreme se kreće u rasponu od 25.000 do 100.000 eura.

U slučaju da su ukupni troškovi nabavke opreme veći od 100.000 eura, korisnik može da finansira razliku sopstvenim učešćem ili da za ovaj iznos uveća kreditni zahtjev kod IRF-a, ali do maksimalnog intenziteta od 70% odnosno 60% u zavisnosti od veličine korisnika (preduzeća). Korisnik sredstava ima zabranu od tri godine, od dana sklapanja kreditnog aranžmana sa IRF-om da otuđi opremu. Kontrolu će vršiti IRF i o tome izvještavati Ministarstvo ekonomije.

Ukupno dodijeljena pomoć ne smije preći maksimalni intezitet pomoći dozvoljen za regionalne državne pomoći, tj. 70% za preduzetnike i mala i 60% za srednja privredna društva.

TRAJANJE I IZVOR POMOĆI

Raspoloživa sredstva u 2016. godini za realizaciju Pilot programa su 100.000 eura, i biće raspoloživa od datuma objavljivanja Javnog poziva do utroška raspoloživih sredstava, a najkasnije do 25. decembra 2016. godine.

KORISNICI PROGRAMA

Pravo učešća u Pilot programu podrške za modernizaciju industrije imaju registrovani preduzetnici, mikro, mala i srednja privredna društva, registrovana u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Sl. list CG", br. 36/11) i Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći ("Sl. list CG, br. 27/10, 34/11 i 16/14) koja su u obavezi da dostave dokumentaciju preciziranu u Pilot programu.

U skladu sa pravilima državne pomoći, Pilot programom je definisano da korisnici programa ne mogu biti:

- novoosnovani privredni subjekti (preduzetnici i privredna društva);
- privredni subjekti u poteškoćama, u skladu sa propisima državne pomoći;
- privredni subjekti kojima su dodijeljena sredstva za iste namjene iz budžeta Crne Gore;
- privredni subjekti koji su u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći.

OBLIK POMOĆI

Pomoć se dodjeljuje u obliku subvencije.

Po usvajanju Pilot Programa, u cilju realizacije istog, Ministarstvo ekonomije će potpisati Protokol o saradnji sa IRF-om. Ujedno, Ministarstvo će, u saradnji sa IRF-om, raspisati poziv za dodjelu bespovratnih sredstava po ovom programu. Način subvencije sredstava, dinamika prenosa sredstava, način prenosa, kao i druga međusobna prava i obaveze, bliže će se urediti između Ministarstva ekonomije i korisnika sredstava subvencije, po dostavljanju potrebne dokumentacije.

OCJENA

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje Pilot programa podrške za modernizaciju industrije sredstva državna pomoć jer ispunjavaju

kriterijume iz člana 2 Zakona, što znači da mjera države ispunjava 4 kumulativna kriterijuma, odnosno: radi se o *javnim sredstvima*, tj. sredstvima iz budžeta Crne Gore. Pilot program je *selektivan* jer se njime favorizuju preduzeća iz samo određene grane industrije C – prerađivačka industrija, pa se ista dovode u povoljniji tržišni položaj u odnosu na konkurente, tj. druga preduzeća koja ne pripadaju ovoj klasifikaciji, čime su u mogućnosti da stiču *ekonomsku prednost* koja im je omogućena subvencionisanjem nabavke opreme za određene specifične aktivnosti, a što potencijalno može *narušiti konkurenciju na tržištu*.

POSTOJANJE POMOĆI

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila postojanje pomoći kada je riječ o Pilot programu podrške za modernizaciju industrije u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore" br. 74/09 i 54/11) i Priloga 7a - Regulative Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, Pravilnika o listi pravila državne pomoći ("Sl. list Crne Gore" br. 35/14, 02/15, 38/15 i 20/16).

Imajući u vidu navedeno, Komisija je donijela Rješenje i odlučila kao u dispozitivu.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE,

Mitar Bajčeta